

Globális és európai integráció gazdaságtana

A tantárgy kódja: 4VG32NAK05M

A tantárgy megnevezése (magyarul): Globális és európai integráció gazdaságtana

A tantárgy neve (angolul): Economics of Global and European Integration

A tanóra száma (Előadás + szeminárium + gyakorlat + egyéb): 2+2

Kreditérték: 6

A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: őszi félév

Az oktatás nyelve: magyar

Előtanulmányi kötelezettségek: Makroökonómia, Nemzetközi gazdaságtan

A tantárgy típusa: kötelező szaktárgyak

Tantárgyfelelős tanszék: [Világgazdasági Intézet](#)

A tantárgyfelelős neve: [Dr. Palánkai Tibor](#)

A tantárgy szakmai tartalma: A globalizáció, mint globális integráció, ami nagy számú (mintegy 150) regionális integrációs szervezettel strukturálódik. A kurzus az integráció gazdaságtani kérdéseit tárgyalja, öt főbb aspektus alapján: az integráció tartalma; az integrációs folyamat formái, intézményi keretei; az integráció politikái és szabályozása; az integráció érettség elemzése, valamint a költség-haszon elmezés elméleti alapjai és módszertani kérdései. A kurzus kiemelten foglalkozik az EU-val, mint a legfejlettebb regionális integrációs szervezettel, tárgyalja a piaci és a gazdaságpolitikai integráció főbb jellemzőit, a valutáris és költségvetési kérdéseket, valamint az EU külső kapcsolati modelljeit.

Évközi tanulmányi követelmények: szemináriumon beszámolók írása a kiadott cikkekről

Vizsgakövetelmény: vizsgajegy

Az értékelés módszere: 1. negyedéves ZH (30%),

2. negyedéves ZH (30%)

A 2. negyedéves ZH-ra csak a negyedéves ZH-t legalább 51%-ra megírt hallgatók jöhetnek. Minden összevont vizsga az egész éves tananyagot fedi le és 60%-ot ér. Az tárgy érvényes lezárásához a ZH-n / vizsgán legalább 51%-os eredményt kell elérni.)

órai munka (10%),

kiselőadás (20%),

kiadott cikkekről írt beszámolók (10%).

Tananyag leírása: Megismertetni a hallgatókkal a világgazdaságban működő regionális együttműködések, szövetségeket. Elsősorban a regionális szerveződések gazdasági oldaláról vizsgáljuk meg a kooperációkat, a jólétet növelték-e, s ha igen, akkor milyen formában. Hozzájárultak-e az együttműködések a kereskedelem szabadabbá tételéhez, a termelési tényezők áramlásához, milyen közös gazdasági intézmények segítik a munkát stb. Kiemelten a következő szempontokra kell figyelni az elkészítendő előadás során:

- Kereskedelmi és gazdasági együttműködés

- o Korlátok az egyes ágazatokban vannak-e (mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások)

- o Export - import volumenváltozások

- o Növekedett-e az egyes tagállamok egymással való kereskedelme

- Példákkal alátámasztva, vagyis keresni kell egy-egy olyan terméket, amivel kapcsolatban

- elmondható, kimutatható statisztikailag, hogy az integráció hatására növekedett meg a gyártása, forgalmazása

- o Kereskedelemteremtő vagy kereskedelemterelő hatása volt-e az integrációs együttműködésnek

- o Közös vámok hogyan változtak az egyes országokban a korábbi vámszintekhez képest

- o Ha van, közös versenyjog, közös szabványok és előírások

- o Az integráció előtti és utáni GDP, GNP, GNI adatok ismertetése és magyarázása

- o Tőkeáramlás, FDI,
- Egymásba való befektetés volumenének változása
- Vonzóbb lett-e egy harmadik, külső tagállam számára (a befektetési szempontjából) az integráció létrejötte miatt az eddig kevésbé keresett tagállam.
 - Munkaerőpiacra gyakorolt hatása van-e az integrációnak
- o Munkanélküliség csökkenése az integráció beindítása óta tendenciaszerű volt-e
- o Foglalkoztatásra gyakorolt hatása milyen
- o Új struktúra alakult-e ki a foglalkoztatásban
 - Pénzügyi vagy monetáris integráció megvalósulása
- o Van-e közös vagy legalább harmonizált monetáris/pénzügy politika
- Ha nincsen, tervezik-e, hogy megvalósítsák, és erről az előadónak mi a véleménye, van-e ennek relevanciája
- o Van-e közös pénzeszköze az integrációnak
 - Képzések, közös kutatások, innováció
 - Külkapcsolatok:
- o Merre nyitott már az integráció, milyen egyéb külső partnerei vannak (Fontos! hogy nem az egyes tagországok, hanem az integrációnak a fontosabb, kiemeltebb partnerei számítanak)
 - Válság hatása az együttműködésre, gazdasági és politikai szempontból
- o Van-e széthúzó erő, ha igen, akkor melyik tagállam, és mi ennek az oka
- o Teljesítmény csökkenés miatti problémák, feszültségek
- o Van-e közös válságkezelő program, ha nincsen, akkor vannak-e harmonizált válságkezelő programok (vagyis mindegyik tagállam pl. a keynesiánusi utat követi, vagy inkább monetáris módon kezeli a válságot)
- Milyen területeket érint a válságkezelés

Órarendi beosztás:

1. hét: 2019. szeptember 10.

Globális és regionális integráció elméleti alapjai I. (Palánkai Tibor)

2. hét: 2019. szeptember 17.

Globális és regionális integráció elméleti alapjai II. (Palánkai Tibor)

3. hét: 2019. szeptember 24.

A gazdasági integráltság mérése (Palánkai Tibor)

4. hét: 2019. október 1.

Regionális integrációk fejlődésének dinamikája (Nagy Sándor Gyula)

5. hét: 2019. október 8.

A gazdasági integráció működési keretei (Palánkai Tibor)

6. hét: 2019. október 15.

Az európai integráció kialakulása és működése (történet, döntéshozatal, intézmények) (Nagy Sándor Gyula)

7. hét: 2019. október 22.

.....

8. hét: 2019. november 12.

Az EU egységes belső piacának működése (Miklós Gábor)

9. hét: 2019. november 19.

Az EU költségvetésének működése (Nagy Sándor Gyula)

10. hét: 2019. november 26.

Az EU kohéziós politikája (Nagy Sándor Gyula)

11. hét: 2019. december 3.

Monetáris integráció elmélete, euró válsága és Közép-Európa (Palánkai Tibor)

12. hét: 2019. december 10.

EU keleti bővítése és annak hatásai (Miklós Gábor)

Kompetencia leírása:

Félévközi ellenőrzések: Beadandó vélemények a kiküldött cikkekről (10 pont), kiselőadás megtartása, negyedéves ZH

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatai: 2 fő 30 perces előadást készít az egyes, világgazdaságban fellelhető gazdasági integrációkról az előre kiadott tematika és szempontrendszer alapján.

Az előadásokhoz diasort kell készíteni.

Szak neve: nemzetközi gazdaság és gazdálkodás (MA) – nappali tagozat

Irodalomjegyzék:

Kötelező irodalom:

- Palánkai Tibor és mások: Economocics of Global and Regional Integration, Akadémia Kiadó, Budapest, 2014
- Órai prezentációk, kiadott cikkek. (Moodle)

Ajánlott irodalom:

- Palánkai Tibor, Megmenthető-e az euró-övezet? Közgazdaság, VIII. éf. 1. sz. 2012. február.
- Palánkai Tibor és Miklós Gábor, A gazdasági integráció mérési kísérletei (Egy új javaslat – integrációs profilok)

A tantárgy oktatói: